

Hơn 1 phần 3 số dân của nhân khẩu của Trung Quốc là đến từ các nước Phi châu

Những nước của Trung Quốc nhằm tìm kiếm tài nguyên và năng lượng để phục vụ cho nền kinh tế phát triển nhanh chóng của họ đã đưa Bắc Kinh tới những nơi mà nhu cầu của phương Tây không muốn hoặc không thể đi. Theo thông tin thu thập của thông tin viên William Ide của đài VOA, quan hệ giữa lãnh đạo Cộng Sản Trung Quốc với các nước như Iran, Zimbabwe, Sudan và Miến Điện đã giúp cho Bắc Kinh chiếm được những nguồn tài nguyên cần thiết mà còn giành thêm ảnh hưởng chính trị.

Hình: AP / Iraq và Trung Quốc ký 1 thỏa thuận năm 1997 cho phép Trung Quốc khai thác mỏ dầu al-Ahdab cách Baghdad 180 km

Có một việc đáng ngạc nhiên xảy ra là nơi nào trên thế giới có vấn đề là Trung Quốc có mặt ở nơi đó để hỗ trợ cho các chính phủ bất ổn cáo vi phạm nhân quyền và những vi phạm khác nhằm để lấy tài

nguyên và năng lượng.

Hơn 1 phần 3 số dân của khu vực Trung Quốc là dân từ các nước Phi châu, và hầu hết các nhà phân tích đều cho rằng nếu không có dòng số nhập khẩu đó Trung Quốc sẽ khó lòng duy trì tốc độ tăng trưởng kinh tế cao.

Tuy nhiên, theo Tiến sĩ Phạm Hoàng An (Peter Pham), Giám đốc Trung tâm Phi châu của Hội đồng Đại Tây Dương (Atlantic Council), Trung Quốc không phải chủ nhân lý tưởng năng lượng từ các nước Phi châu. Chuyên gia người Mỹ nói rằng lý do như sau:

"Trung Quốc cũng muốn nâng cao vị thế của họ trên thế giới. Phi châu, hiện nay có 53 nước và trong nay mai sẽ là 54 nước. Nhưng ngành hàng dầu mỏ và khí đốt quốc tế này thì các dân tộc, cũng như việc hình thành một thế giới đa cực hiện, giúp cho các quyền lợi quốc gia của Trung Quốc được thăng tiến rất nhiều."

Tại Phi châu, Trung Quốc có những mối quan hệ mật thiết với Sudan và Zimbabwe, là hai nước bị cấm vận quốc tế về tài và bị các nhà tranh đấu nhân quyền chỉ trích rất kịch liệt trong nhiều năm nay.

Tướng tá Robert Mugabe, người nắm quyền cai trị Zimbabwe trong 30 năm qua, là một đồng minh lâu đời của Bắc Kinh.

Đã đời lý do hạn chế của Bắc Kinh, Zimbabwe dành cho Trung Quốc quyền khai thác các nguồn tài nguyên phong phú với hơn 40 loại khoáng sản khác nhau. Ngoài ra, Zimbabwe còn cho Trung Quốc thuê đất để trồng và chế biến thuốc lá màu với mức giá rẻ cho nhu cầu của người dân Trung Quốc.

Tiến sĩ Peter Navarro, giáo sư kinh tế học của Đại học California ở Irvine, nhận định như sau về mối quan hệ giữa Bắc Kinh và Harare:

"Zimbabwe có tất cả mọi thứ -- từ kim cương, thuốc lá cho tới đất canh tác. Trung Quốc đã tới đó và nhiều nông dân Trung Quốc đang canh tác trên đất đai của Zimbabwe để trồng các loại hoa màu để bán ở Trung Quốc trong khi người dân Zimbabwe phải chịu đói kém."

Trung Quốc là nước nhập khẩu thuốc lá nhiều nhất của Zimbabwe, và theo Hội Tin tức Phạm Hoàng An, Công ty Điện Nước Quốc tế Trung Quốc đã thuê hơn 100 ngàn hecta đất ở miền nam Zimbabwe để trồng trọt. Ông An cho biết thêm như sau:

"Trung Quốc đang mất dần đất đai nông nghiệp vì nạn ô nhiễm và xu thế đô thị hóa, trong khi ở đây có những vùng đất rất màu mỡ, trong đó có những nông trại mà chính Mugabe tịch thu rồi mang cho những người thân của chính ông ta thuê lại."

Đổi đổi lại, Trung Quốc hỗ trợ thuốc lá cho ông Mugabe và đồng cấp của ông tại Hội đồng Bảo an Liên hiệp quốc và Hội đồng Nhân quyền Liên hiệp quốc.

Những vụ nhập khẩu hàng loạt vũ khí, Bình Kinh thường xuyên trích và điếu này đã buộc Trung Quốc tìm cách thích ứng. Trong hai trường hợp Sudan và Iran, Bình Kinh đã tìm kiếm một cách thức để làm việc với cả hai phía của vụ tranh chấp và hàng loạt.

Tại Hội đồng Bảo an Liên hiệp quốc, Trung Quốc đã bỏ phiếu tán đồng 4 chương trình chế tài Iran, những hạn chế cũng ngăn chặn những nỗ lực nhằm tăng cường các biện pháp chế tài họ ở những nơi khác ngoài chế tài thông thường.

Tại Sudan, Trung Quốc đã phủ nhận các cáo giác cho rằng họ là tổng phạm của nạn diệt chủng ở Darfur và tìm cách không để bị lôi kéo vào vụ xung đột giữa hai miền nam, bắc Sudan.

Khi phong trào trích vũ khí hỗ trợ của Trung Quốc -- như các vụ, cung cấp vũ khí và chế chế chính trị, cho Sudan lên tới cao điểm trong thời gian diễn ra Olympic Bình Kinh năm 2008, một đội hình thể thao bao gồm các nhà tranh đấu gọi là "đội hình diệt chủng", chính phủ Trung Quốc đã bỏ nhiệm vụ đội diện để bắt đầu tiên của họ ở Phi châu. Và sau đó họ đã phái binh sĩ tham gia lực lượng gìn giữ hòa bình ở Liên hiệp quốc - Liên hiệp Phi châu ở Darfur.

Tiền Sĩ Phạm Hoàng An cho biết Trung Quốc đã thay đổi dần cách hành xử của họ ở Phi châu vì quy định của chính họ:

"Trong vài năm gần đây Trung Quốc cũng liên hệ với miền nam Sudan, để mở rộng chính sách là chủ yếu với các chính quyền cấp quốc gia. Dĩ nhiên, một phần của sự thay đổi này là để phục vụ cho quy định của chính Trung Quốc. Phần lớn trong số những dự án của Sudan là nằm ở miền nam. Vì vậy một phần của việc này là một sự tiến hóa trong cách tiếp cận của Trung Quốc với các nước Phi châu và người dân Phi châu."

Tại Á châu, Trung Quốc đã lập dự án một kho công nghiệp ở Miền Đông và Bắc Triều Tiên mà Hoa Kỳ và các nước khác không thể làm được.

Trung Quốc đang xây dựng nhiều dự án thủy điện ở miền bắc Miền Đông để cung cấp điện cho các thành phố ở Hoa Nam đang phát triển nhanh chóng. Họ cũng xây các dự án đường sắt và khí đốt tại Trung Quốc từ những khu vực ngoài khơi duyên hải Miền Đông và những nơi khác.

Ông Ernest Bower, Giám đốc Chương trình Đông Nam Á của Trung tâm Nghiên cứu Chiến lược và Quốc tế ở Washington, cho biết như sau về việc này:

"Trung Quốc chú tâm rất nhiều vào việc tranh thủ các nguồn năng lượng dài hạn và Miền Đông cung cấp cho họ các hợp đồng đầu tư mới. Miền Đông có những trữ lượng khí đốt khổng lồ. Họ cũng có một ít dự án ngoài khơi, những hợp đồng này ngày càng nhiều."

Về phần Bắc Triều Tiên, ông Marcus Noland, một nhà nghiên cứu cao cấp của Viện Kinh tế Quốc tế Peterson, nói rằng quan điểm chính yếu của chính phủ Trung Quốc là Bắc Triều Tiên là một con cờ hữu dụng, tuy trong học giới và chính giới Trung Quốc có những cái nhìn khác nhau về những dự án của mình Công Sơn này.

Ông nói: "Bên Triều Tiên hợp tác với Pakistan, Iran và một số nước khác trong lĩnh vực phát triển phi hạt nhân và vũ khí hạt nhân. Điều này mang lại lợi ích cho Trung Quốc một cách gián tiếp gây khó khăn cho các đối thủ của mình. Đó là Hoa Kỳ và Liên Hợp Quốc, những đối thủ địa chính trị của Trung Quốc. Những điều này cũng đang giúp cho Bên Kinh có thể cải thiện cách mà họ hành động là họ không làm như vậy."

Tuy nhiên, ông Bower của Viện Nghiên cứu Chiến lược Quốc tế nói rằng việc đó cho Miền Đông và Bên Triều Tiên tiếp tục là những nước khác và bên cô lập gây phẫn nộ cho người dân Trung Quốc trong khu vực. Ông cho rằng nếu không nhìn ra những thiệt hại mà điều này gây ra cho uy tín của mình, Trung Quốc khó lòng có được quy định nào ở Á châu.